

Onko toisen näkemistä koskaan ollut?

Hän oli uskomattoman rujan näköinen. Hän oli lähes kalju, hänellä oli epäluonnollisen isot huulet, ja silmäpussit kielivät kovasta työnteosta mutta myöskin erikoisesta sisäisestä surusta, jonka sinäkin tunsit. Ruumiinrakenne ei viitannut Etelä-Eurooppaan, hän näytti aivan venäläiseltä rangaistusvangilta, ja myöhemmin saitkin tietää, että hän oli syntyjään Itä-Euroopasta.

Hän oli tullut tuolle saarelle aluksi lomamatkalle, myöhemmin jäädäkseen. Hän oli työskennellyt ensin joitakin vuosia tiskaajana, minkä jälkeen hän oli edennyt nykyiseen asemaansa. Ravintolasali oli hänen valtakuntansa, ja siellä hän totisesti osoitti kykynsä. Hänen jokainen askelensa kieli eräänlaista määrätietoisuutta ja varmuutta, hän osasi kävellä asiakkaan luokse aina oikeaa reittiä, hän oli erittäin taloudellinen eleissään ja sanoissaan ja kuitenkin hän teki kaiken tarvittavan. Hän ilmiselvästi rakasti työtään, ja juuri tuo rakkaus loihti ravintolasaliin lämpimän ilmapiirin. Juuri hän oli ravintolasalin tunnelman luoja, vaikka tarjoilijoita oli monia.

Ulkona kaikki muuttui, silloin kun hänen täytyi mennä ravintolan ulkopuolelle kalastelemaan asiakkaita sisään. Siellä hän ei ollut enää elementissään, aistit hänen sisällään vellovan epämukavuuden, kun hänen täytyi yrittää olla edustavan näköinen, mikä oli mahdottomuus. Tiesit tosiasiassa, että yksikään turhamainen nuori ihminen ei katsoisi kahta kertaa häntä valitessaan ruokapaikkaa vaan kävelisi kylmästi ohi.

Hänen sisällään oli salattua surua, mikä näkyi lämpönä, jos kykeni näkemään pinnan taakse. Tuo suru oli mitä ilmeisimmin menettämisen surua, tietoisuutta siitä, että vaikka hän oli kaikin puolin kunnollinen ihminen ja vieläpä kyennyt aloittamaan uuden elämän toisessa maassa ja onnistunutkin siinä, hän oli jäänyt osat-

tomaksi joistakin elämän iloista. Suru — vaikkakin useimmiten tarpeetonta itsesääliä — tuo ihmiseen vakaata lämpöä, toisin kuin nautinto, joka tuo täyttymyksen huuman mutta myös pettymyksen alhon.

Ystäväystyit jonkin rikkaan pariskunnan kanssa, he viettivät talvensa aina lämpimissä maissa. He toistelivat jatkuvasti sanaa ”fu—”. Nainen puhui hotellilla järjestetystä show’sta, siitä että elämässä pitää olla jotakin viihdettä. Silloin tiesit, että tuo ”viihde”, mitä hän haki, oli pakenemista tyhjästä elämästä, elämästä vailla sisältöä. Nainen kritisoi Itä-Euroopasta tullutta tarjoilijaa siitä, ettei tämä puhunut tarpeeksi. Ymmärsit, ettei nainen nähnyt pinnan alle, hän ei nähnyt tuon tarjoilijan sisällä olevaa lämpöä.

Näemmekö koskaan sitä, mitä toinen todella on, näemmekö koskaan hetkeksikään ulkokuoren taakse? Entä onko toisen ajatusten ja tunteiden oppiminen toisen todellista näkemistä? Näemmekö jatkuvasti vain pinnan, silloinkin kun kuvittelemme näkevämme jonkin syvemmän ominaisuuden? Älyn korostaminen on turhamaisuuden muoto, ja ihminen joka mittaa toista älyn kautta, näkee yhä edelleen pelkän pinnan, samoin tunne-elämään keskittyminen on pinnallista näkemistä. Monet muut ominaisuudet, kuten urheilullisuus ja niin kutsuttu sosiaalisuus, ovat samanlaisia pinnan muotoja. Näemme toisen sen kautta, mitä arvostamme, tai ehkä sen kautta, mitä meiltä puuttuu, mutta näemmekö koskaan tämän taakse?

Ajatukset ja tunteet ovat erilaisia ”minän” reaktioita, niin ollen ne kumpuavat menneestä, sillä ”minä” on menneisyyden kiteytymä. Jos opimme tuntemaan toisen ajatukset ja tunteet, emme kenties koskaan näe toista sellaisena, kuin hän on, sillä näkemisen on tapahduttava nykyhetkessä, eikä siis muistin kautta tapahtuvaan toisen tuntemiseen voi sisältyä tällaista välitöntä näkemistä. Entä olemmeko koskaan nähneet omaa itseämme sellaisena, kuin olemme? Se vaatii hetkellistä vapautumista ”minä”-kentän piiristä, ja kuitenkin jokapäiväinen elämämme, ehkä lapsia lukuun ottamat-

ta, näyttää olevan jatkuvaa liikettä ”minä”-kentässä — minun perheeni, minun urani, minun menestykseni.

Vain silloin, kun mieli on vapaa ”minä”-kentästä, voi tapahtua toisen näkeminen sellaisena, kuin tämä on. Ensisijaista on siis vapautua omasta menneisyydestä, päästä ”minä”-kentän yli, sillä silloin, kun ei ole ”minää” näkemässä, ei ole ”sinääkään”.

Näkemisen hetkellä välimatka kahden ihmisen välillä lakkaa olemasta, mikä ei tarkoita, että nuo kaksi ihmistä olisivat yhtä, vaan että kaikki mielen rajat yksilön sisällä häviävät hetkeksi, jolloin tapahtuu todellisuuden näkeminen sellaisena, kuin se on — mihin sisältyy toisen näkeminen mutta myöskin luonnon ja muun niin sanotun ympäröivän todellisuuden näkeminen. Ihminen ei näe silloin todellisuutta keskuksesta käsin vaan keskus on hävinnyt, jolloin ihminen ON tuota todellisuutta.

Kun lähdit hotellilta, kävit antamassa tarjoilijalle rahaa. Olitte sielunveljiä surun liikunnossa, ja kaikkalainen elämän onni tulisi luultavasti kaihtamaan sinut siinä missä hänetkin. Ja juuri siksi näitte syvemmälle.